

Przemysław Benz
Jaracz 30,
64-610 Rogoźno Wlkp.
Tel. 664448254
pbenz@poczta.fm

Jaracz, 14.10.2021 r.

Państwowe Gospodarstwo Wodne
Wody Polskie,
ul. Żelazna 59A
00-848 Warszawa
e-mail: konsultacje@apgw.gov.pl

**Uwagi do drugiej aktualizacji Planów gospodarowania wodami na
obszarach dorzecza Odry (II aPGW) dotyczące, poprawy jakości
wód odprowadzanych przez oczyszczalnie ścieków oraz
uporządkowania gospodarki wodno ściekowej.**

- *rodzaj podmiotu zgłaszającego uwagę:* (Nie dotyczy)
- *nazwa podmiotu zgłaszającego uwagę:* (Nie dotyczy)
- *imię i nazwisko osoby zgłaszającej uwagę:* Przemysław Benz
- *adres e-mail osoby zgłaszającej uwagę:* pbenz@poczta.fm
- *obszar dorzecza, do którego zgłaszana jest uwaga:*
 - Flinta, RW60001018689
 - gm.:Ryczywół, pow.:Obornicki, woj.:Wlkp.
 - Wełna do Lutomni, RW600018186339
 - Gniezno, woj. Wlkp.
 - Wełna od Nielby do ujścia, RW60001618699
 - gm.:Rogoźno, pow.:Obornicki, woj.:Wlkp.
 - Warta od Kopli do Wełny, RW600012185999
 - gm.:Oborniki, pow.:Obornicki, woj.:Wlkp.
- *część planu, do którego zgłaszana jest uwaga:*
Zestaw działań w załączniku: „Zal_7_ZestawDzialan_Odra”
- *treść uwagi:* Zamieszczone poniżej,
- *propozycje zmian:* Zamieszczone poniżej,
- *uzasadnienie propozycji zmian:* Zamieszczone poniżej,
- *akceptacja klauzuli o przetwarzaniu danych osobowych:*
Zapoznałam/em się z klauzulą o przetwarzaniu danych osobowych i
akceptuję jej treść.

Wniosuję o wprowadzenie w ramach drugiej aktualizacji planów gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy Odry (II aPGW) zapisów, które doprowadzą do poprawy jakości wód odprowadzanych przez oczyszczalnie ścieków do zlewni rzeki Wełny oraz uporządkowania gospodarki wodno-ściekowej w Rogoźnie, Ryczywole, Obornikach oraz Gnieźnie.

Wstęp.

Obserwując stan i zmiany jakości wód rzek w Polsce z łatwością można dojść do wniosku, że im rzeka dłuższa tym większe zanieczyszczenie jej wód. O ile prawidłowość ta nie dziwi w przypadku wielkich rzek (Wisła, Odra, Warta), to jej potwierdzenie w rzekach mniejszych ma wymiar dramatu. W przypadku rzeki Wełny główną przyczyną nadmiernego, we fragmentach, zanieczyszczenia oraz degradacji jezior, przez które przepływa w górnym i środkowym były i są ścieki komunalne o różnym stopniu oczyszczenia. Największa ich ilość (powyżej 4500 tys. m³/rok) dopływa stosunkowo niedaleko od źródeł rzeki wraz ze Strugą Gnieźnieńską z oczyszczalni Gniezno (WIOŚ 2010). Odzwierciedleniem wielkości negatywnego oddziaływania ścieków na rzekę i zbiorniki wodne w jej dolinie jest nienaturalnie silna degradacja jezior. Najlepiej odzwierciedla to przykład Jeziora Ziolo, które znajduje się 8 km od ujścia Strugi Gnieźnieńskiej do Wełny. Zbiornik jest silnie zanieczyszczony, zdegradowany, hypereutroficzny. Z perspektywy 20 lat, po przebudowie oczyszczalni ścieków w Gnieźnie, szczęśliwie jego stan powoli się poprawia. Mniejsze ilości ścieków dopływają do rzeki bezpośrednio lub wraz z ciekami zasilającymi z oczyszczalni w Wągrowcu, Rogoźnie, Rogowie, czy Janowcu Wielkopolskim.

Raporty o stanie środowiska przygotowywane przez Wojewódzką Inspekcję Ochrony Środowiska przynoszą powtarzające się informacje o tym, że pomimo budowy kanalizacji i oczyszczalni ścieków wciąż istnieje problem odprowadzania do wód powierzchniowych nieoczyszczonych lub niedostatecznie oczyszczonych ścieków komunalnych i przemysłowych oraz wód opadowych z odwodnień drogowych zanieczyszczonych metalami ciężkimi i związkami ropopochodnymi. W obrębie miast i miasteczek narastającym problemem jest powiększanie się obszarów nieskanalizowanych w strefach nowej zabudowy, skąd w sposób niekontrolowany mogą przedostawać się ścieki komunalne. Potęguje to bałagan w gospodarce wodno-ściekowej, nad którego eliminacją w ramach starych zaniedbań pracują samorządy lokalne (Joniak i in. 2010). Niemniej, w związku ze stale dużą presją na unowocześnianie posiadanych przez miasta, gminy i zakłady przemysłowe instalacji kanalizacyjnych i oczyszczalni ścieków można oczekiwać, że z biegiem lat następować będzie stopniowa poprawa jakości wód Wełny i jej dopływów.¹

- 1. Wnioskuje o modernizację oczyszczalni ścieków oraz odseparowanie kanalizacji sanitarnej od kanalizacji deszczowej tak, aby woda z kanalizacji deszczowej nie zakłócała pracy oczyszczalni ścieków w gm.:Ryczywół, pow.:Obornicki, woj.:Wlkp., której ujście jest do rzeki Flinty, JCWP: RW6000101868.**

W miejscowości Ryczywół (powiat Obornicki) w dniu 01.04.2021 r. zaobserwowano wpływanie nieznanej mazistej substancji, do kanału stanowiącego dopływ rzeki Flinty.

¹ Maciej Gąbka, Emilia Jakubas, Diagnoza stanu środowiska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 „Dolina Wełny” wraz z określeniem wytycznych do zastosowania w praktyce, 2013

Z kanału wpływa do rzeki Flinty brunatno-zielona woda. Lokalizację zanieczyszczenia podano przy pomocy współrzędnych GPS: 52°49'19.6"N 16°50'00.7"E oraz na poniższej Ortofotomapie. Dojazd do wskazanego miejsca jest przez skrzyżowanie ulicy Czarnkowskiej i Świerkowej w Ryczywole:



Poniższe zdjęcie (wylot oczyszczalni ścieków w Ryczywole) w zaznaczonym na mapie miejscu zostało wykonane dnia 01.04.2021 r.



Woda w kanale w miejscu wpływu do rzeki Flinty ma kolor brunatno-zielony. Data
zdjęć: 01.04.2021 r.



2. **Wnioskuje o modernizację oczyszczalni ścieków, odseparowanie kanalizacji sanitarnej od kanalizacji deszczowej tak, aby woda z kanalizacji deszczowej nie zakłócała pracy oczyszczalni ścieków oraz uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej w gm.: Rogoźno, pow.: Obornicki, woj.: Wlkp., której ujście jest do rzeki Wełny (JCWP: Wełna od Nielby do ujścia, RW60001618699).**

Na poniższych zdjęciach – z dnia 03.01.2020 roku - widać wypływającą brunatno-żółtawą ciecz z oczyszczalni ścieków w Rogoźnie oraz pianę na wodzie rzeki Wełny. W powietrzu przy odpływie panował intensywny zapach moczu.



Wiele krtek kanalizacji deszczowej w Rogoźnie, nawet w samym centrum, zasypanych jest piaskiem, zatkanych i zarośniętych trawą. Przykładem jest poniższe

zdjęcie tej samej kratki wykonane w odstępie prawie roku czasu (01.08.2019r. oraz 06.05.2020r.). Pomimo zgłoszenia tej sprawy do UM Rogoźno w oficjalnym wniosku, sytuacja po prawie roku czasu nie uległa poprawie.



Z otrzymanych [doniesień medialnych](#) w sprawie zatkanej kanalizacji w Rogoźnie z 2019 roku wynika, że po większych opadach deszczu wiele ulic Rogoźna zmienia się w bajora. W 2019 roku interweniowało w tej sprawie wiele jednostek straży pożarnej z Rogoźna, Parkowa, Słomowa i Budziszewka. Podobna sytuacja miała miejsce w 2017 roku. Na [stronach Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Obornikach](#), kiedy to w związku z ograniczoną wydajnością oraz niedrożnością kanalizacji deszczowej w Rogoźnie, zalane zostało skrzyżowanie ulic Kościuszki z Sądową, parking na Oś. Przemysława, budynki mieszkalne oraz gospodarcze położone przy ul.: Nowej, Krótkiej, Dworcowej, Prusa, wjazd do posesji przy ul. Rolnej. Poniżej zdjęcia z interwencji OSP w 2019 roku.

Ulice Rogoźna w 2019 roku po większych opadach deszczu



Interwencja OSP Budziszewko na targu w Rogoźnie po większych opadach deszczu w 2019 roku



Rogoźno ulica Kościuszki po większych opadach deszczu w 2019 roku



Interwencja OSP Parkowo na osiedlu Przemysława w Rogoźnie po większych opadach deszczu w 2019 r



Interwencja OSP Parkowo na ulicy Biskupskiego w Rogoźnie po większych opadach deszczu 2019 r

Poniżej na zdjęciu jest przykład zapadniętej kratki kanalizacji wód opadowych w centrum Rogoźna ul. Wielka Poznańska - 30.07.2019r.



Ulica Różana w Rogoźnie czasie opadów - źródło: portal FB z 29.04.2020 r.



Prawidłowe funkcjonowanie kanalizacji ma znaczący wpływ na stan Jeziora Rogoźno oraz rzeki Wełny. W dokumentacji fotograficznej przedstawiono niektóre ze źródeł zanieczyszczeń rzeki Wełny oraz Jeziora Rogoźno. Szczególnie niepokojące jest to, że w perspektywie ostatnich lat ich stan ekologiczny się pogorszył. Występuje silne zmętnienie, szarzielony kolor wody, gnilny zapach, kożuchy glonów, pojawiają się zakwity sinicowe oraz piana na powierzchni. Obecnie rzeka Wełna i Mała Wełna jest bardzo brudna i budzi odrazę. W tym zakresie czasu nie zauważyliśmy ze strony gminy Rogoźno realizacji elementarnych działań należących do jej obowiązków, a które mogłyby doprowadzić do odcięcia dopływu ścieków do jeziora i rzek, a przez to zatrzymać dalszą degradację ich wód. Natomiast zauważyliśmy, że gmina skupiła się na promocji oraz działaniach, które nie należą do jej zadań jak np. obecnie prowadzona rekultywacja chemiczna jezior Rogoźno i Budziszewskie. Takie działania w krótkotrwałej perspektywie dają spektakularne efekty, gdyż prowadzą do chwilowej poprawy jakości samej wody, jednak nie uzdrawiają funkcjonowania całego ekosystemu wodnego, a konsekwencje takich działań w późniejszym czasie mogą być dramatyczne. Stowarzyszenie zasięgało opinii w sprawie rekultywacji z wielu ośrodków naukowych zajmujących się rekultywacją jezior. Według uzyskanych opinii naukowców bez odcięcia dopływu zanieczyszczeń rekultywacja będzie bezskuteczna. Poniższe zdjęcia prezentują niektóre z wielu niezidentyfikowanych i nieoznakowanych obiektów melioracyjnych w Rogoźnie, które wprowadzają zanieczyszczenia do rzeki Wełny.



Wylot z oczyszczalni ścieków w Rogoźnie - 03.01.2020 rok
wygląd wypływającej cieczy, piana na wodzie oraz intensywny zapach moczu wskazuje, że w tym miejscu do rzeki Wełny przedostaje się nieustannie duża ilość zanieczyszczeń.



Rogoźno - pod mostem
na ulicy Lipowej - 02.01.2020 r.



W Rogoźnie znajduje się wiele niezidentyfikowanych obiektów melioracyjnych,
które wprowadzają zanieczyszczenia do rzeki Wełny.
Przykładem jest poniższy obiekt znajdujący się bezpośrednio przy linii kolejowej Poznań-Pila - Data: 03.01.2020 rok.



Nieoznakowany obiekt melioracyjny
w Rogoźnie na ulicy Lipowej - 02.01.2020r.

Prawidłowe funkcjonowanie kanalizacji ma znaczący wpływ na stan Jeziora Rogoźno oraz rzeki Wełny.



Jezioro Rogoźno - Plaża od strony miasta - 23.11.2019r



Jezioro Rogoźno Plaża „Ośrodek za Jezłorem” - 30.12.2019r



Rzeka Mała Wełna za ujściem Jeziora Rogoźno przed wpłynięciem do rzeki Wełny - 02.01.2020 r. W rzece występuje silne zmętnienie, szarzielony kolor wody, gnilny zapach, kożuchy glonów pojawiają się zakwity sinicowe oraz piana na powierzchni.



Rzeka Wełna - Przy szpitalu Rehabilitacyjno-Kardiologicznym 3 km przed ujściem wody w Kowanówku k. Obornik - 08.12.2019



Zakwity glonów na Małej Wełnie pomiędzy Jezłorem Budziszewskim oraz Rogoźno spowodowane nieustannym zasilaniem dużą ilością biogenów. Data: 09.10.2019 r Według uzyskanych opinii naukowców bez odcięcia dopływu zanieczyszczeń rekultywacja tych jezior będzie bezskuteczna



Zakwity sinicowe na jeziorze Rogoźno w trakcie prowadzonej rekultywacji 22.09.2019 r.

3. Wnioskuje o odseparowanie kanalizacji sanitarnej od kanalizacji deszczowej tak, aby woda z kanalizacji deszczowej nie zakłócała pracy oczyszczalni ścieków w gm.:Oborniki, pow.:Obornicki, woj.:Wlkp., której ujście jest do rzeki Warty na odcinku JCWP: Warta od Kopli do Wełny, RW600012185999

Obecnie podczas intensywnych opadach do oczyszczalni ścieków w Obornikach spływa tak duża ilość ścieków, że zagraża to prawidłowej pracy oczyszczalni.

Na badanym odcinku rzeki Wełny i Flinty proponuje się, w kwestii poprawy jakości wód, następujące działania bezpośrednie:²

1. Na odcinkach o zwolnionym przepływie i w zbiornikach wodnych stosowanie biostruktur typu kratowego (tzw. oczyszczalnie Schlauera), wymienianych po okresie 3 lat (efekt: poprawa czystości wody, redukcja biogenów).

2. Na odcinkach o przepływie wartkim stosowanie biostruktur typu liniowego (tzw. oczyszczalnie Schlauera) wymienianych z częstotliwością zależną od tempa narastania zespołów biologicznych (efekt: poprawa czystości wody, redukcja biogenów).

3. Pasowe nasadzenia roślinności drzewiastej wzdłuż rzek od strony wschodniej, zachodniej oraz południowej celem uzyskania efektu osłonięcia przed nadmiernym nasłonecznieniem (efekt: redukcja temperatury).

W jeziorach zasilających i zbiornikach wodnych proponuje się rozważenie stosowania wysp makrofitowych – kotwionych, o powierzchni dobranej do stanu zanieczyszczenia i powierzchni obiektu wodnego. Efektywność tych instalacji jest duża, ale pod warunkiem dobrania składu gatunków i wielkości (powierzchni wysp). Tego typu instalacje mogą być również stosowane w zbiornikach przepływowych na Wełnie.

W zakresie naprawy stanu wód należy dążyć do wprowadzenia w życie działań pośrednich, których znaczenie dla rzek rozstrzyga się w ujęciu wieloletnim:

- budowa systemów wodno-kanalizacyjnych w całej zlewni i uszczelnienie (kontrola) szczelności systemu odbioru ścieków ze zbiorników bezodpływowych,*
- modernizacja oczyszczalni ścieków do standardu PUB2, ze standardami odpływu azotu ogólnego <10 mg/l, fosforu ogólnego <1 mg/l,*
- stosowanie ograniczeń Kodeksu Dobrej Praktyki Rolniczej na obszarze zlewni zawartych w załączniku „Warunki korzystania z wód dorzecza w zakresie ograniczania niekorzystnego wpływu rolnictwa na jeziora”,*
- założenie oczyszczalni hydrobotanicznych przed ujściem ścieków opadowych/roztopowych do rzek,*
- uzupełnienie pasa zadrzewień lub zakrzaczeń do szerokości ok. 15 m na odcinkach, gdzie pola uprawne i zabudowania dochodzą do rzek,*
- ochrona strefy brzegowej (zapobieganie dewastacji brzegu i niszczeniu naturalnej roślinności),*
- eliminacja wędkowania z zanęcaniem ryb,*
- uchwalenie lub zmiana Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego z zakazem wszelkiej zabudowy w strefie buforowej do 100 m od rzek i jezior.*

² Maciej Gąbka, Emilia Jakubas, Diagnoza stanu środowiska przyrodniczego w obszarze Natura 2000 „Dolina Wełny” wraz z określeniem wytycznych do zastosowania w praktyce, 2013

4. **Wnioskuje o modernizację oczyszczalni ścieków, odseparowanie kanalizacji sanitarnej od kanalizacji deszczowej tak, aby woda z kanalizacji deszczowej nie zakłócała pracy oczyszczalni ścieków oraz uporządkowanie gospodarki wodno ściekowej w Gnieźnie, woj.:Wlkp., której ujście jest do Strugi Gnieźnieńskiej stanowiącej dopływ rzeki Wełny (JCWP: Wełna do Lutomni, RW600018186339)**

Struga Gnieźnieńska

Zwana jest również Wełnianką i jest lewostronnym dopływem rzeki Wełny. Ciek zlokalizowany jest na Pojezierzu Gnieźnieńskim, w obszarze najuboższym w Polsce w opady. Obszar koryta rzeki zbudowany jest z piasków, które są utworami dobrze przepuszczalnymi, dlatego wody gruntowe znajdują się stosunkowo głęboko, bo na 1-3 m ppt. na terenach morenowych, 3,5 m ppt. na terenach sandrowych w południowej części Gniezna i w lokalnych obniżeniach na 0,4 m ppt. Struga Gnieźnieńska zachowała częściowo naturalny przebieg jedynie w obrębie rynny Jeziora Zacisze.

Ciek należy do wód naturalnych – typ 25 (ciek łączący jeziora). Jest to jednolita część wód (JCW) – Wełna do Lutomni (kod – PLRW600025186339). Powierzchnia zlewni rzeki wynosi ok. 50,4 km² (Rys. 1). Długość rzeki to 18,1 km. Struga Gnieźnieńska bierze swój początek na obszarze miasta Gniezno w okolicach rozlewisk między ul. Kostrzewskiego a osadnikami nieczynnej już cukrowni. Jej długość na obszarze miasta to ok. 8 km.

Przepływa przez jezioro Jelonek oraz częściowo kanałami dopływa do jeziora Świętokrzyskiego. Ciek jest elementem wybudowanego w 1905 roku Zakładu Oczyszczania Ścieków. Tuż za zakładem wypływa na powierzchnię, płynąc w polodowcowej rynnie dopływa do jeziora Pyszczynek. Dalej, rozległą równiną, omijając od południa wsie Krzyszczewo i Modliszewo, terenem leśnym w okolicach leśniczówki Brody wpada do rzeki Wełny.

*Ciek jest jednym z głównych źródeł zanieczyszczeń dopływających do rzeki Wełny oraz powodem degradacji jezior, przez które przepływa. **W górnym i środkowym odcinku problemem były i są ścieki komunalne o różnym stopniu oczyszczenia. Pochodzą one z oczyszczalni mechaniczno-biologicznej przyjmującej ścieki z Miasta w ilości 10 tys. m³ na dobę (przepustowość oczyszczalni wynosi 30 tys. m³ na dobę). Największa ich ilość (powyżej 4500 tys. m³/rok) dopływa stosunkowo niedaleko od źródeł rzeki wraz ze Strugą Gnieźnieńską z oczyszczalni Gniezno (WIOŚ 2010, Gąbka i Jakubas 2013).** Odzwierciedleniem wielkości negatywnego oddziaływania ścieków na rzekę i zbiorniki wodne w jej dolinie jest nienaturalnie silna degradacja jezior.*

W 2005 r. Wełnianka (Struga Gnieźnieńska) prowadziła wody złej jakości. Wskaźniki tlenowe, związane z zawartością materii organicznej oraz związki biogenne, określające żyzność wód, jak i stan sanitarny zaliczono do klasy V. Zasolenie wód utrzymywało się w II-IV klasie. Większość metali oznaczono na poziomie klasy I, z wyjątkiem manganu (III klasa) i rtęci (II klasa) (Tab. 1).

Wskaźniki wskazujące na zanieczyszczenia przemysłowe kształtowały się na poziomie III/IV klasy (Tab. 2). Również ocena biologiczna wód rzeki była niezadowalająca (IV klasa). 5

W rzece Wełniance, w Łabiszynie stwierdzono wartości średnioroczne azotanów w przedziale 40–50 mg/l. Przekroczenia były wynikiem lokalizacji na obszarze pozostającym pod wpływem zanieczyszczeń głównie komunalnych i rolniczych.³

Źródła zanieczyszczeń odcinka źródłowego Gnieźnieńskiej Strugi oraz jeziora Jelonek (Dane pochodzą z Raportu Końcowego dla projektu GEKON, dla którego referencję podano w stopce).

³ Raport Końcowy - Wyniki funkcjonowania systemu sedimentacyjno-biofiltracyjnego zlokalizowanego na Strudze Gnieźnieńskiej w kontekście ochrony jeziora Jelonek przed dopływem zanieczyszczeń
Badania wykonane w ramach projektu GEKON nr GEKON2/03/267948/21/2016

Do jeziora Jelonek przez dziesiątki lat odprowadzane były ścieki bytowo-gospodarcze i przemysłowe. Stąd wysokie zawartości substancji specyficznych w osadach (Tab. 5). Dopyływ zanieczyszczeń powodował już w XIX wieku masowe śnięcie ryb w jeziorze. Do głównych problemów funkcjonowania akwenu należą:

- Bliskość zabudowy i praktycznie brak powierzchni biologicznie czynnych.*
- Działalność w przeszłości dwóch garbarni.*
- Osadniki niedziałającej już cukrowni.*
- Kanalizacja burzowa.*
- Zrzuty ścieków bytowych.*
- Działalność rodzinnych ogrodów działkowych.*

Wody burzowe odprowadzane są bezpośrednio do jeziora dwoma wylotami kanalizacji deszczowej, na wysokości ul. Łąkowej oraz ul. Jeziornej, w pobliżu pizzerii Wenecja. Ścieki deszczowe uchodzą również w część Strugi Gnieźnieńskiej na terenie miasta płynącej pod ziemią (Jańczak 2004). Na wysokości przepompowni ścieków znajduje się wylot z przelewu burzowego kanalizacji ogólnospławnej. W trakcie deszczy nawaalnych dopływają do jeziora również wody opadowe z nieskanalizowanych terenów utwardzonych, położonych w zlewni bezpośredniej jeziora.

Prowadzony przez Gołdyna (2015) monitoring jakości wód w Jelonku i Strudze Gnieźnieńskiej w 2015 r. wskazywał na wysokie stężenia fosforanów w wodzie jeziornej. W maju osiągało ono 0,187 mg/l, a w dopływie nawet 0,39 mg/l. Podobne stężenie stwierdzono w czerwcu (0,19 mg/l), a 2-krotnie wyższe w lipcu (0,38 mg PO₄/l). W tym czasie w rowie zasilającym jezioro stężenie osiągnęło bardzo wysoką wartość 1,56 mg/l. Wskazuje to na dopływ dużego ładunku fosforu ze ściekami z kanalizacji ogólnospławnej poprzez przelew burzowy oraz z wodami deszczowymi, uchodzącymi bezpośrednio do jeziora, jak i z wodami dopływu. W czasie przyduchy wrześniowej stężenie fosforanów w jeziorze dochodziło do 0,207 mg/l a przy rowie dopływającym do jeziora nawet 1,3 mg/l. Fosfor całkowity badany w czerwcu 2015 r., kształtował się na bardzo wysokim poziomie, osiągając ok. 0,23 mg P/l, a we wrześniu aż 0,332 mg P/l. Stężenia azotu amonowego wiosną i w lecie utrzymywały się na podwyższonym poziomie 0,32-0,7 mg/l, co świadczy o zasilaniu zewnętrznym jeziora (wody opadowe, ścieki z przelewu burzowego). Najwyższe stężenia notowane były zawsze w pobliżu dopływu, do 1,81 mg/l (Gołdyn 2015).

Przeprowadzona w 2016 r. w ramach projektu GEKON inwentaryzacja potencjalnych źródeł zanieczyszczeń górnego odcinka Strugi Gnieźnieńskiej, ujawniła szereg nieprawidłowości. Dużym problemem są osadniki po nieczynnej cukrowni (Fot. 2). Osady o nieprzebadanym składzie mogą stanowić źródło zasilania Strugi Gnieźnieńskiej w biogeny i substancje specyficzne. Większym problemem jest jednak otoczenie stawów. Mieszkańcy, ale także użytkownicy ogrodów działkowych, zlokalizowali sobie tam dzikie wysypiska śmieci, na które trafia biomasa w postaci skoszonej trawy, ale także inne odpady (Fot. 3-6). Rozkładająca się biomasa w okolicach osadników może być źródłem zasilania wód Gnieźnieńskiej Strugi w biogeny. Pozostałe odpady stanowią poważne zagrożenie dla ryb i innych organizmów wodnych, ze względu na uwalnianie się substancji specyficznych, w tym również metali ciężkich. Niewielki dopływ do Gnieźnieńskiej Strugi pomiędzy osadnikami cukrowni a nasypem kolejowym (przy ogrodach działkowych) wprowadza zanieczyszczenia pochodzące z rodzinnych ogrodów działkowych. Na cieku zlokalizowano kilka bezpośrednich wylotów 14 ścieków (Fot. 7-11). W samej Strudze, za przepustem pod torami kolejowymi i ul. Dalkoską, kilkakrotnie zaobserwowano ścieki szare, co świadczy o dopływie ścieków bytowych do cieku (Fot. 12). Źródłem zanieczyszczeń jak już wspomniano wcześniej jest również dopływ kanalizacji deszczowej oraz kanalizacja ogólnospławna (Fot. 13 i 14).



Fot. 2. Osadniki po niedziałającej cukrowni



Fot. 3. Odpady organiczne wyrzucane przez działkowców tuż przy osadnikach 15



Fot. 4. Odpady organiczne wyrzucane przez działkowców tuż przy osadnikach



Fot. 5. Odpady wyrzucane tuż przy osadnikach



Fot. 6. Śmieci czopujące przepływ na Gnieźnieńskiej Strudze przed wpływem do przepustu pod torami 16



Fot. 7. Wypływ na wysokości działek



Fot. 8. Wypływ na wysokości działek



Fot. 9. Wypływ na wysokości działek 17



Fot. 10. Wypływ na wysokości działek



Fot. 11. Wypływ na wysokości działek



Fot. 12. Ścieki szare tuż za przepustem pod torami i drogą przy ul. Dalkoskiej 18



Fot. 13. Po prawej stronie dopływ kanalizacji deszczowej



Fot. 14. Rura kanalizacji ogólnospławnej przecinająca Strugę Gnieźnieńską

Z poważaniem
Przemysław Benz

Przemysław Benz